

RECENSIE

Musica Sacra Maastricht opnieuw rijk en gevarieerd

KLASSIEK

★★★★☆

Gehoord: Musica Sacra Maastricht, de 33ste editie van het jaarlijkse kunstenfestival met deze keer als thema De Weg
Waar: diverse locaties in Maastricht (18 en 19 september)

De 33ste editie van Musica Sacra Maastricht opende in een tintelende ambiance. Want stampvol was de Sint Servaasbasiliek, zelfs bij de zijkapellen voegden zich groepjes luisteraars. Her en der tussen het publiek stonden enkele muziekstandaards, decor voor *Hay que caminar sonando* (1989), de zwanenzang van de Italiaanse klankvernieuwer Luigi Nono. In het stuk zoeken twee violisten, verspreid over de ruimte, de interactie met elkaar. Het zich een weg banen van de klank was symbolisch voor het festivalthema - De Weg - dat met de vluchtelingenproblematiek van deze dagen onvermoed dicht op de huid van de actualiteit zat. Het Zwitserse Duo Dialodia bouwde een vlechtwerk van ijle lijnen, af en toe onderbroken door grofkorrelig gegrom en een welgemikte stilte. Met Zwitserse precisie werden de noten over het publiek uitgestrooid, een aanpak die nogal klinisch aandeed en slechts met moeite de aandacht kon vasthouden. Meer urgentie zat in *Mappamondo* (2004) van Nederlander Richard Rijnvos, een stuk over een middeleeuwse monnik annex cartograaf, die ooit zonder een voet buiten zijn klooster te zetten een levensgrote wereldkaart in elkaar zette. Rijnvos vertaalde het naar een kleurenkaart, waarin noten evolueerden van stipjes naar streepjes, uitmondend in ingenieuze ritmes die obsessief over elkaar heen buitelden.

Even experimenteel was de partituur van *Orion over Farne* (1986) van de Schot John Casken - gebaseerd op de Griekse mythe van de jager Orion - gespeeld door philharmonie zuidnederland. Casken is een klankenmenger wiens werkwijze doet denken aan een abstract schilder die de kleuren krachtig tegen het canvas kwakt. De weerbarstige klankerupties die daarvan het gevolg waren deden soms overdag aan, alhoewel het verstilde slot daardoor extra oplichtte. De Belgische gastdirigent Etienne Siebens was geknipt voor dit ruige werk, alhoewel hij tevens prachtige gevoelige hoekjes aanbracht in Mendelssohns ouverture *Die Hebriden*.

Het Belgische Oxalis zette de vergeeten Franse grootheid Betsy Jolas op de lessenaars, wiens *Ventosum vocant* (2002) teruggrijpt op de Italiaanse dichter Petrarca, die de Mont Ventoux beklom om zichzelf te vinden. Jolas zweert bij lyrische lange lijnen, plaatst dat tegen een moderne achtergrond, en illustreert suggestief - hoe zwaarder de tocht, hoe diffuser de klanken. Een harp, twee blazers en twee strijkers drapeerden zich doeltreffend rond de kwikzilveren sopraan van Laure

Duo Dialodia speelde vrijdagmiddag 'Hay que caminar sonando' in de Sint Servaasbasiliek.

foto Harry Heuts

Delcampe, al kon dat niet voorkomen dat de beklimming gaandeweg wat vermoeiend aandeed. Een slordige vier eeuwen terug in de tijd werd in Rome het oratorium geboren, het genre dat met solisten, koor en begeleidend ensemble een Bijbeltekst dramatiseerde. Je komt er namen tegen als Lorenzo Ratti en Bonifacio Graziani, vergeeten meesters die in Giacomo Carissimi hun absolute boegbeeld vonden. Weergaloos waren de vertolkingen door Concerto Romano, een op authentieke leest geschoeid

Italiaans gezelschap, dat in de negen jaren van zijn bestaan al tot de absolute top is doorgedrongen. Muzici zaaiden plooibare lijnen, die zich moeiteloos verstrengelden en als een kameleon kleurden naar de dramatische lading van iedere tekstfrase. Ronduit spectaculair was hun bewogen interpretatie van Carissimi's *Historia Jonae* - het verhaal van de profeet die zijn volk redde vanuit de buik van een walvis. De opgewekte warmte werd erna gaande gehouden door de weldadige alt van Joana Amendoeira, de fadista

die een programma presenteerde over de weg die het leven heet, met al zijn zonnige paden en onvermijdelijke schaduwzijden. Royaal versterkte gitaristen gaven de in smeteloos wit gestoken zangeres een ruime jas, wat het intieme karakter van het genre een tikkeltje teniet deed. Fado is zowel charmant als eentonig - na zo'n drie liedjes weet je het wel - maar na zoveel experimenteerdrift en afgestofte meesterwerken is zo'n ontspannen dagafsluiting zo gek nog niet.

MAURICE WICHE